

Vroege herkenning van stemmingsstoornissen bij kinderen van ouders met een bipolaire stoornis

ARTIKEL

LITERATUUR

- Mesman E, Nolen WA, Keijsers L, Hillegers MHJ. Baseline dimensional psychopathology and future mood disorder onset: findings from the Dutch Bipolar Offspring Study. *Acta Psychiatr Scand* 2017; 136: 201-9.

AUTEUR

ESTHER MESMAN

E-mail: e.mesman@umcutrecht.nl

Waarom dit onderzoek?

Een bipolaire stoornis wordt vaak pas laat herkend en adequaat behandeld, met ernstige nadelige gevolgen voor patiënten en hun omgeving. De belangrijkste risicofactor is het voorkomen van bipolaire stoornissen in de familie. Eerder vonden wij dat kinderen van een ouder met een bipolaire stoornis in vergelijking met kinderen zonder familiale belasting een meer dan 10 x verhoogde kans hebben op een stoornis binnen het bipolaire spectrum. De bipolaire stoornis begon vrijwel altijd met een lichte depressie en meer dan de helft (54%) had op volwassen leeftijd een stemmingsstoornis gekregen. Wij deden nader onderzoek naar vroege symptomen van deze stemmingsstoornissen om vroege herkenning in deze populatie met verhoogd risico te bevorderen.

Onderzoeksvraag

Welke symptomen zijn voorspellend voor het ontstaan van stemmingsstoornissen (uni- en bipolair) bij kinderen van ouders met een bipolaire stoornis?

Hoe werd dit onderzocht?

We gebruikten de gegevens van de *Dutch Bipolar Offspring Study*, een prospectieve studie naar de ontwikkeling van kinderen van ouders met een bipolaire stoornis. Gemiddeld vanaf 16 jaar tot 28 jaar werden 107 kinderen 4 maal onderzocht (basismeting, 1-, 5- en 12-jaarsmeting), waarbij uitgebreide psychiatrische interviews werden afgenomen. Voor het huidige onderzoek keken we naar symptomen in de adolescentie (basismeting met de K-SADS-PL) en de ontwikkeling van psychiatrische stoornissen volgens de DSM-IV gedurende follow-up. Met coxregressieanalyses onderzochten we welk type symptomen voorspellend was voor het ontstaan van een eerste (hypo)mane of depressieve stemmingsepisode.

Belangrijkste resultaten

Subklinische symptomen van manie waren de belangrijkste voorspeller voor het ontstaan van een bipolaire stoornis onder jongeren met een (lichte) depressieve stemmingsepisode in de voorgeschiedenis. Ook suïcidale gedachten en doorslaapproblemen werden vaker gerapporteerd binnen deze groep. Subklinische depressieve symptomen bleken de belangrijkste voorspeller voor een eerste stemmingsepisode. Ook terugkerende gedachten aan de dood en angstsymptomen (gespannen voelen, verhoogd zelfbewustzijn en compulsies) werden vaker gerapporteerd binnen deze groep.

Consequenties voor de praktijk

Deze studie draagt bij aan de vroege herkenning van stemmingsstoornissen binnen deze kwetsbare groep en benadrukt het belang van monitoring door ggz-professionals. Meer onderzoek is nodig naar het tijdsbestek tussen het ontstaan van symptomen en een uiteindelijke stemmingsepisode en de mogelijkheden voor preventie en vroege interventie.